

Spoštovani,

za zaključek bi rad podal nekaj razmišljanj ter skušal odgovoriti na vprašanja, ki smo jih danes obravnavali.

1. Zavedati se moramo, da vsak zakon s področja kazenskega prava predstavlja nujno povezavo med odnosi v družbi ter človekovimi pravicami. Kazenska zakonodaja je v preteklosti pogosto predstavljala zlorabo prava ter človekovih pravic, namesto, da bi bila njihov garant. Predlog Kazenskega zakonika je s tem v zvezi naravnano demokratično ter predstavlja pomembno sredstvo za varovanje temeljnih vrednot družbe ter posledično prebivalstva. Tudi predlagana **izjemna možnost** izreka kazni dosmrtnega zapora ne predstavlja prekomernega posega v pravice morebitnega storilca kaznivega dejanja. V takih primerih je namreč dana tudi možnost pogojnega odpusta, izredne omilitve kazni oziroma pomilostitve. Nesmiselno bi bilo torej prikazovati izrečeno kazen dosmrtnega zapora kot nekaj dokončnega.

2. Ocenjujem, da bo z novim Kazenskim zakonikom podana večja možnost prilagajanja sankcij storilcem kaznivih dejanj in bo tako podan tudi ugodnejši položaj za obsojence. Tako je v KZ-1 dana možnost izrekanja kazni v razponu od petnajstih do tridesetih let, česar obstoječi zakon ne omogoča. Hkrati pa smo po zgledu drugih pravnih ureditev povečali možnost prestajanje kazni zapora na prostosti z delom v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti. Predvidena je tudi nadomestna kazen hišnega zapora za izrečene kazni zapora do šestih mesecev.

3. Glede ureditve novih kaznivih dejanj v posebnem delu, moram poudariti, da so oblikovana moderno ter ustrezajo odnosom v družbi. Zavedati se moramo, da se vsaka družba s časom razvija, posledično pa se razvijajo tudi odnosi med ljudmi. Naloga države je, da temu razvoju sledi ter določa pravila ravnanja posameznikov v družbi. Ureditev novih kaznivih dejanj je zaradi pomanjkljivosti sedanjega zakonika nujno potrebna.

- Tako želimo z novim Kazenskim zakonikom zagotoviti večje varstvo delavcev na delovnem mestu. Zato predlagamo inkriminacijo šikaniranja na delovnem mestu (t.i. mobbing), zagotoviti želimo varstvo delavk, ki jim delodajalci preprečujejo, da bi v času zaposlitve zanosile ali rodile otroka ter preprečiti zaposlovanje na črno.

- Prav tako uvajamo nova kazniva dejanja s področja gospodarske kriminalitete. Ob tem bi posebej poudaril nujnost sprejema kaznivih dejanj dajanja in jemanja podkupnine, saj spremembe od nas zahteva tudi OECD.

- Razširili smo tudi nabor kaznivih dejanj zoper okolje, prostor in naravne dobrine. Predlog Kazenskega zakonika zajema vse oblike obremenjevanja in uničenja okolja. Kot novo kaznivo dejanje je opredeljeno onesnaženje morja in voda z ladij. Kazniva dejanja so tudi usklajena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o kazenskopravnem varstvu okolje, katere sprejem sodi v čas slovenskega predsedovanja Svetu EU. Prav tako je prvič sankcionirana kritična obremenitev okolja s hrupom ali svetlobo.

- Izpostaviti želim tudi novo ureditev kaznivih dejanj zoper človečnost in mednarodno pravo. Tako smo kazniva dejanja genocida, hudodelstva zoper človečnost in vojnega hudodelstva uskladili z definicijami, kot jih določa Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča. V predlogu novega Kazenskega zakonika smo v skladu z akti Evropske unije ter Sveta Evrope

na novo uredili tudi kaznivo dejanje terorizma in s terorizmom povezanih dejanj. Prvič je urejeno tudi kaznivo dejanje tvorbe živih bitij.

4. Glede očitkov, da bi bilo smotrneje dopolnjevati veljavni Kazenski zakonik, ne pa sprejemati novega, moram poudariti, da se s predlagano spremembo spreminja približno 65% členov. V skladu s slovensko nomotehniko je treba, kolikor se obseg novele bliža noveliranju tretjine (ali celo več) obsega zakona, pripraviti nov zakon. Tudi, če bi se spreminjale le določbe v posebnem delu Kazenskega zakonika, bi bilo potrebno izdelati nov zakonik, saj se v tem delu spreminja okrog 37% celotnega zakonika.

5. Glede vprašanja, ali so v Kazenskem zakoniku ustrezno upoštewane rešitve, ki usklajujejo slovensko kazensko zakonodajo z določbami Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, bi rad poudaril, da so v predlog novega KZ vnesene določbe, ki jih Rimski statut predvideva za kazniva dejanja genocida, hudodelstva proti človečnosti in vojnega hudodelstva v 6., 7. in 8. členu. Da se države odločajo za prenašanje določb Rimskega Statuta v svoje zakonodaje ni nič nenavadnega. Republika Nemčija pa se je celo odločila in leta 2002 sprejela poseben zakon, ki ureja materijo kaznivih dejanj zoper mednarodno pravo. Rimski Statut predvideva za kazniva dejanja genocida, vojnega hudodelstva in hudodelstva proti človečnosti kazen dosmrtnega zapora, če je ta upravičen zaradi izjemne teže kaznivega dejanja in osebnih okoliščin storilca. Odločili smo se, da je za ta, najbolj zavržna dejanja, primerno, da se enaka sankcija uredi tudi v našem pravnem redu. S tem želimo slediti ureditvam **24 držav članic Evropske unije**, ki poznajo kazen dosmrtnega zapora za najtežja kazniva dejanja. Nerazumljivo je mnenje določenega dela stroke, ki trdi, da določanje dosmrtno zaporne kazni predstavlja korak nazaj v civilizacijskem napredku, pri čemer večina držav Evropske unije določa kazen dosmrtnega zapora za veliko številnejša kazniva dejanja (npr. Nemčija za umor, določene oblike uboja, posebno težke oblike spolne zlorabe otrok). Očitno nasprotniki menijo, da je npr. ureditev Republike Nemčije manj civilizirana od trenutno obstoječe v Republiki Sloveniji.

6. Novi koncept kazenske materialne zakonodaje, ki gre v smeri večje socialne odgovornosti posameznika, nujno terja tudi oblikovanje novih definicij določenih kazenskopravnih institutov. Prepričan sem, da so ti ustrezno razdelani ter bodo v praksi pomenili dobro podlago za pravičnejše, hitrejše in učinkovitejše sodno odločanje. Razmejitev med prekrški in kaznivimi dejanji ostaja v slovenskem pravnem redu jasna. Pri pripravi besedila novega Kazenskega zakonika smo se odločili, da določena ravnanja po svojem bistvu pomenijo resno ogrožitev vrednot, ki veljajo v naši družbi. V teh primerih smo dosednji prekršek povzdignili na raven kazenskopravne norme, vendar takih primerov ni veliko. Ocenjujemo, da dejanja kot so tvorba živih bitij, zaposlovanje na črno ter predrzna vožnja v cestnem prometu pod določenimi kumulativnimi pogoji lahko predstavljajo znake kaznivega dejanja.

Naj ob koncu ponovno poudarim, da je predlog zakonika moderno in evropsko naravnano, sprememba obstoječega Kazenskega zakonika pa je nujna. K spremembam nas zavezujejo spremembe, ki so se pojavile v družbi ter številni mednarodni pravni akti. Spoštovanim poslankam in poslancem predlagam, da navedeni predlog v nadaljnjem zakonodajnem postopku podprejo.